

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

1977/78:6 y

över motioner om industribeställningar för försvarets räkning

Till försvarsutskottet

Genom beslut den 7 mars 1978 har försvarsutskottet hemställt om arbetsmarknadsutskottets yttrande över dels motionen 1977/78:683 av Ralf Lindström m. fl. (s) om framtagning av utrustning för produktion av gengasverk, dels motionen 1977/78:1486 av Gunnar Oskarson m. fl. (m) om hemvärnssamariternas beklädnadsutrustning.

Motionerna

683 av Ralf Lindström m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar uppmana regeringen att ta initiativ till att en order förläggs till Volvo Olofströmsverken för framtagning av produktionsutrustning för gengastillverkning.

Motionärerna redovisar inledningsvis att överstyrelsen för ekonomiskt försvar (ÖEF) tillsammans med Statens Maskinprovningar, Volvo AB och AB Saab-Scania utvecklat och provat gengasverk avsedda för lastbilar, traktorer och personbilar. Behovet av gengasverk för de aktuella fordonstyperna vid en långvarig avspärrning beräknas uppgå till 600 000 verk. Om pressverktyg och fixturer tas fram under fredstid kan enligt motionen starttiden för rationell produktion minska med tre månader, vilket skulle höja vår försvarsberedskap. Kostnaden för att framställa den aktuella produktionsutrustningen beräknas till 24 milj. kr. Vid Volvo Olofströmsverken skulle det ge sysselsättning för 150 årsarbetare. Genom materialbeställningar m. m. skulle ytterligare gynnsamma sysselsättningseffekter uppstå. Motionärerna uppger att sysselsättningsläget vid Olofströmsverken är bekymmersamt och att alternativet till den föreslagna produktionen är en massiv utbildningsinsats.

1486 av Gunnar Oskarson m. fl. (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller att åtgärder snarast vidtas så att hemvärnssamariter utrustas med lämplig fotbeklädnad vid tjänstgöring under fältmässiga förhållanden.

Motionärerna uppger att antalet hemvärnssamariter är ca 15 000 och att de under senare år tilldelats fältmässiga uniformspersedlar, dock inte skodon. Några synpunkter på vilka effekter ett inköp skulle ha för svensk skoindustri eller i övrigt för sysselsättningen här i landet återfinns inte i motionen.

Utskottet

Utskottet har vid åtskilliga tillfällen haft att ta ställning till frågor huruvida olika projekt skall komma till utförande av arbetsmarknadspolitiska skäl. Det kan gälla t. ex. beredskapsarbeten eller industribeställningar. Utskottet har därvid intagit den ståndpunkten att det är riksdagens uppgift att ta ställning till ekonomiska ramar och principer för arbetena, däremot inte att avgöra om ett projekt skall utföras och i så fall vid vilken tidpunkt. Sådana ställningstaganden bör utifrån det aktuella läget göras av regeringen och vederbörande myndigheter. Det är på dessa plan man har bäst möjligheter att i detalj pröva ett projekts angelägenhetsgrad ställt i relation till bl. a. sysselsättningsläget och de alternativa möjligheter som kan stå till buds.

När det gäller de förslag som förs fram i motionerna finns det sysselsättningspolitiska skäl som i och för sig talar för projekten. I enlighet med de principer som ovan angivits bör emellertid avgörandet om och när projekt av detta slag bör komma till utförande tillkomma regeringen och vederbörande myndigheter.

I detta sammanhang noterar utskottet att ÖEF för innevarande budgetår begärt att på allmänna beredskapsbudgeten skulle föras upp anslag med 25 milj. kr. för anskaffning av verktyg för och tillverkning av gengasverk. Beloppet fördes emellertid inte upp på budgeten. ÖEF har återkommit till frågan i samband med beredskapsbudgeten för nästa budgetår och begärt anslag med 30 milj. kr. för ändamålet. Regeringen (prop. 1977/78:140) har emellertid inte ställt sig bakom förslaget. När det gäller ställningstagande till de aktuella skodonen har utskottet inhämtat att rikshemvärnschefen förra året föreslog chefen för armén att skodonen skulle anskaffas men att förslaget föll av ekonomiska skäl.

Från de utgångspunkter arbetsmarknadsutskottet prövat motionerna finns det inte skäl att föreslå någon åtgärd på grund av desamma.

Stockholm den 30 mars 1978

På arbetsmarknadsutskottets vägnar
EVA WINTHER

Närvarande: Eva Winther (fp), Bengt Fagerlund (s), Jan-Ivan Nilsson (c), Alf Wennerfors (m), Torsten Stridsman (c), Erik Johansson i Simrishamn (s), Filip Fridolfsson (m), Arne Fransson (c), Elver Jonsson (fp), Frida Berglund (s), Anna-Greta Leijon (s), Rune Johnsson i Mölndal (c), Sune Johansson (s) och Lars Ulander (s).